

Krimi
Dræbt for et år
siden: Sådan jagter
de Emilies morder

3 minutter siden
Olympisk mester
afviser igen
dopingrygter: Jeg er
ren

15 minutter siden
Kun få i Mosul har kræfter til at fejre sejr over
IS

16 minutter siden
Sag om kæmpebøder til L
udsættes

RADIO
aham - 7 Years

Krig & katastrofer | 22 min. siden | **Kun få i Mosul har kræfter til at fejre sejr over IS**

Forsiden | Nyheder | Sport | flash! | TV | Ekstra Bladet+ | Side 9 | flere |

Nyheder | 112 | Samfund | Politik | Terror | Krig & katastrofer | Videnskab & teknik | Verden på vrangen |

Login | Køb abonnement | Søg

Opret bruger

Har allerede login

Glemte kodeord

Announce:

Nyheder > Samfund

Søndag d. 20. nov. 2016 - kl. 07:11

108 8079

Børnelæge: Fokus på kræft er helt ude af proportioner

Når der bliver samlet ind til bekæmpelse af cancer – især hos børn – er danskerne ekstremt villige til at tømme lommerne. Ifølge læger, patientforeninger og pårørende til syge børn er konsekvensen, at andre patienter kommer bagest i køen – uanset om det gælder forskningsmidler eller en ny Playstation på hospitalsafdelingen

Professor i børnesygdomme Hans Bisgaard tager en yderst kontroversiel debat op, når han siger: der er for meget fokus på kræft. - Der er bare et helt ekstremt fokus på cancer. Især når det gælder børn, siger han. Foto: Dansk BørneAstma Center og Rasmus Flindt Pedersen.

Announce:

VANVITTIG PRIS
IPHONE SE 32 GB
KUN 990 KR.

Mindstepris: 1.990 kr.

SPAR 2200;
KØB SENEST 30/7

3

KØB NU

Af: Marie Nørgaard

Der findes Hjerteforeningen, Diabetesforeningen og Hjernesagen.

Der er også Lungeforeningen, Bedre Psykiatri og Alzheimerforeningen.

Og så er der mastodonten over dem alle: Kræftens Bekæmpelse.

Den patientforening, alle danskere kender. Den klart stærkeste organisation, der år efter år slår rekorder, når den i uge 43 samarbejder med TV2 om at 'knække cancer'.

Kræft fylder for meget

163.140.992 kroner har Cecilie Frøkjær, Morten Ankerdal, Natasja Crone og Divya Das – og hele Danmarks befolkning – samlet ind til Kræftens Bekæmpelse og Børnecancerfonden, der er en selvstændig organisation, men som indgår i indsamlingskampagnen i år.

Til sammenligning svarer det til, hvad Hjertereforeningen på seks år kan indsamle i deres Knæk Cancer-pendant Hjerdegalla, der bliver sendt på den noget mindre seertiltrækkende TV2 Chalie. Eller hvad Lungeforeningen, som slet ikke har råd til at stable indsamlinger på benene, kun kan drømme om.

Det på trods af, at langt flere danskere rent faktisk ender med at blive ramt af en hjerte-kar-sygdom eller en lungelidelse.

– Man skal passe på, at kræft ikke ender med at fylde alt i debatten. Det skaber en ubalance i, hvad der er vigtigt, mener Hans Bisgaard, der er professor i børnesygdomme ved Københavns Universitet og overlæge ved Dansk BørneAstma Center.

– Ja, kræft er en forfærdelig sygdom, men det er ikke den eneste forfærdelige sygdom. Der findes mange sygdomme, som er mindst lige så indgribende i folks liv, og som måske ikke kan føre til helbredelse.

Så mange har...

Kræft: Cirka 267.000 danskere lever med en cancerdiagnose. Omkring 15.000 mister livet til cancer om året. (www.cancer.dk)

Hjerte-kar-sygdomme: Mere end 460.000 danskere lider af en hjerte-kar-sygdom, mens cirka 12.000 mister livet hvert år. (www.hjertereforeningen.dk)

Lungesygdomme: Ca. 650.000 voksne danskere har en alvorlig lungesygdom. 320.000 af dem har KOL, mens 325.000 af dem lider af astma (knap 200.000 af dem har også høfeber). Alene til KOL mister 5500 patienter livet hvert år.

Diabetes: 320.545 danskere har diabetes. En fremskrivning spår, at det tal i 2025 vil være 600.000. Der er en overdødelighed på 49 % blandt diabetikere, men et officielt, konkret tal findes ikke, da patienterne dør af en følgesygdom og ikke af selve diabetes. Cirka en tredjedel af alle diabetikere har hjerte-kar-sygdom, hvilket i mange tilfælde medfører for tidlig død. (www.diabetes.dk)

Hjerneskader: 75.000 lever med diagnosen apopleksi; blodprop eller blødning i hjernen. (www.hjernesagen.dk)

Announce:

Ude af proportioner

Hans Bisgaard tegner regnestykket skarpt op: Omkring en tredjedel af os dør af kræft. Det efterlader to tredjedele, som dør af noget andet – langt de fleste af hjerte-kar-sygdomme eller af en kronisk lungesygdom, som er en stor dræber.

– Der er bare et helt ekstremt fokus på cancer. Især når det gælder børn, siger børnelæge Hans Bisgaard.

– Det er følelsesmæssigt. Vi er alle sammen bange for cancer – og for at dø af cancer. Men livet handler jo ikke kun om døden.

– Jeg er bare nødt til at sige, at selv om det er sørgeligt at se et cancer- eller kemo-ramt barn, så er det helt ude af proportioner.

Medieforsker: Derfor får Kræftens Bekæmpelse al omtale

Kræft er uden sammenligning den mest frygtede sygdom blandt danskere. Samtidig er det en af de sygdomme, som allerflest af os kommer til at skulle forholde os til i løbet af vores liv - enten på egen krop eller som pårørende. Og derfor har Kræftens Bekæmpelse og Børnecancerfonden en rigtig god sag, når det kommer til medierne.

- Det handler om, hvad der er gode mediehistorier, og det er det jo typisk, når det er noget, som rigtig mange er berørt af. Kræft er netop noget, der berører mange -- enten som patient, eller også kender man nogen, som har kræft. Derfor har Kræftens Bekæmpelse nemt ved at komme igennem i medierne, siger Anne Binderkrantz, som har forsket i store interesseorganisationers evne til at sætte dagsordenen i medierne.

- Mange andre sygdomme er mere diffuse. Men kræft er en fællesbetegnelse for de mange former for cancer, der findes.

- Den anden side er, at Kræftens Bekæmpelse er en vældig stor og dygtig organisation. De skiller sig ud ved at være så store og professionelle.

- *Hvad kan de andre organisationer gøre ved det?*

- De har ikke nødvendigvis gjort noget forkert, siden de ikke er ligeså synlige, men der er i hvert fald et potentiale for dem for at blive mere professionelle.

- Det er dog ikke altid sådan, at organisationerne er dem, der tager initiativet til medieomtale. Rigtig mange historier skabes ved, at journalisterne tager fat i de organisationer, de kender rigtig godt. Hvis man først er blevet kendt i medierne, er det nemmere for journalisterne at gå til dem igen. Og her må man bare sige, at Kræftens Bekæmpelse inden for sundheds- og sygdomsområdet er uforligneligt dygtige.

Anne Binderkrantz nævner, at Kræftens Bekæmpelse anses som værende en troværdig organisation, som man kan stole på.

- Det gør, at de små patientforeninger og interesseorganisationer, som ikke har så mange indtægter og ansatte til at tage sig af kommunikationen, har ikke de store chancer mod for eksempel Kræftens Bekæmpelse eller Børnecancerfonden.

Ekstra Bladet har talt med flere forældre til kronisk syge børn med forskellige lidelser, hvoraf en del af dem er livstruende.

Forældrene beretter om dårligere behandling, ringere fysiske rammer og hjerteskrærende frasortering under aktiviteter på hospitalerne, hvor de tilbringer så stor en del af deres tid, at de også lærer cancer-børnene og deres familier at kende.

Det er fortællinger om dødeligt syge børn, som gennem en glasdør har været tilskuere til juleshow på børnecancer-afdelingen uden at kunne komme derind. Om hospitalsklovne, der har forladt deres stue midt i en optræden, fordi et cancer-barn kaldte.

Om børnecancer-afdelingens familiestuer med plads til søskende, bedre møbler og noget så banalt som et fyldt køleskab og et tv, der virker.

Og om episoder, der er svære at forklare sit barn retfærdigheden i.

Efterlysning: Har du oplevet lignende?

Får kræften det hele?

Har du konkrete oplevelser, hvor kræftpatienter har fået bedre behandling end andre syge? Skriv til marien@eb.dk. (Det er vigtigt, at det ikke er et angreb eller en anklage mod den enkelte kræftpatient)

Af: Marie Nørgaard

Afvist fordi han ikke havde kræft

– En dag kom de her racerbiler med kendte racerførere bag rattet. De holdt foran hovedindgangen på Rigshospitalet, hvilket betyder, at ALLE børn på ALLE børneafdelingerne kunne se direkte ned på dem. Og kunne se, at man kunne stille sig i kø, hvis man ville have en tur. Jonas, en levertransplanteret dreng, ville gerne med. Da det blev hans tur, blev han afvist. Fordi han ikke havde cancer. Så måtte han gå igen, fortæller en pårørende til en syg dreng.

Og forældrenes historier er ikke bare opspind eller misundelse over for gruppen af cancer-børn, hvis du spørger børnelæge Hans Bisgaard:

– Sammenligner du cancer-afdelingerne på sygehuse, er de fuldstændig luksuriøse sammenlignet med andre afdelinger. Hvis du går fra cancer-afdelingen på Rigshospitalet og derover, hvor cystisk fibrose-patienterne ligger, tror du, du er gået fra Danmark til Rusland, siger han.

Han understreger, at det er et uomtvisteligt faktum, at cancer-børnene bliver behandlet bedre på danske sygehuse.

– Heldigvis er der ikke ret mange børn, der dør i Danmark. Heller ikke af cancer. Men Børnecancerfonden får alligevel tonsvis af penge (mere end 65 millioner i 2015, red.). Uforholdsmæssigt mange penge, som bliver indsamlet af forskellige kanaler – blandt andet Team Rynkeby-cykelløbet.

Videnskaben er så langt og lægerne så dygtige, at der kun er cirka ti børn om året, der dør af cancer i Danmark, fortæller børnelægen. Sammenligner man det med Hans Bisgaards eget speciale – astma – kan man godt forstå, at han mener, at fokus er skævt.

Folk gider ikke høre om det

Omkring ti procent af alle danske børn har astma – det svarer til mere end 100.000 børn. Men det er ikke en lidelse, der vækker de store følelser i folk, og derfor er der bare ikke ret mange indsamlingskroner i astma.

– *Hvorfor er der ikke det, tror du?*

– Det er jo ikke noget, man dør af. Det er ikke en særlig sexet sygdom, kan du sige, forklarer Hans Bisgaard, som også peger på, at det stærke visuelle indtryk som cancer-børn, der er skaldede efter kemoterapi, vækker tanker om en alt for tidlig død.

– Men min påstand er så bare, at der jo altså er andet i livet end død. Livskvalitet, for eksempel. Og her er der virkelig, virkelig mange sygdomme, der har mindst lige så stor indgriben i de syge børns livskvalitet, som cancer har. Det er bare ikke noget, folk gider høre om.

Noah Liam Christiansen lider af cystisk fibrose. Direktør i Cystisk Fibrose Foreningen fortæller, at hendes medlemmer ofte fortæller om dårligere behandling på sygehuse sammenlignet med cancerpatienter. Foto: Rasmus Flindt Pedersen.

Ekstra Bladet har været i kontakt med flere læger, fagpersoner og patientforeninger, der bekræfter det ulige forhold mellem cancer og andre sygdomme. Det er dog mere end svært at få dem til at stå frem med holdningen.

– Det er en meget, meget svær debat at tage, synes jeg. Men vi hører fra vores medlemmer, at de – når de er indlagt – oplever, at der mangler ting på afdelingerne, mens de kan ligge og kigge over på cancer-afdelingerne og se nogle helt andre faciliteter, siger Helle Ousted, der er direktør i Cystisk Fibrose Foreningen.

– Det er vigtigt at understrege, at der ikke er nogen, der ønsker at tage noget fra de cancer-ramte. Det handler i bund og grund om, at de føler sig overset og gerne vil have de bedre forhold og muligheder for behandling, understreger hun.

En farlig debat

– *Hvorfor er det så svært at sige de her ting højt?*

– Det er svært at sige sådanne ting til en journalist med risiko for, at ordene bliver drejet, mener Hans Bisgaard.

– Der er jo ingen, der ikke har et blødende hjerte for cancer-syge børn og ønsker patienterne alt det bedste. Det er ikke det, det handler om – men det kan nemt komme til at fremstå sådan. Og det er farligt. Derfor er diskussionen meget sart og indtil videre en, som vi har taget internt kollegerne imellem.

– *Men hvad er faren ved, at cancer og Kræftens Bekæmpelse får al opmærksomheden i medierne og dermed blandt danskerne?*

– Et forfejlet fokus på kræft som værende ekstremt meget vigtigere, end det i virkeligheden er. Det er vigtigt, men det er de andre sygdomme og forskningen i dem jo også. Måske endda endnu mere.

– Det skæve fokus gør, at der bliver prioriteret ulige – og heri prioriteres cancer ulige højt, vil jeg mene. Men det er bare min påstand. En onkolog (cancerlæge, red.) vil sikkert mene noget andet, siger professor og overlæge i børnesygdomme Hans Bisgaard.

Fokus på andre sygdomme end kræft:

Ekstra Bladet sætter fokus på den forskel, der er i vores befolkningens fokus på kræft i forhold til andre sygdomme.

Hovedbudskabet er, at andre patienter, patientforeninger og sygehusafdelinger skal have lige så meget - hvad end det angår penge til forskning, donationer fra fonde eller fysiske ting (som legetøj, møbler og underholdning på afdelingerne) - som cancerpatienter får.

Det handler på ingen måde om at tage eller fjerne noget fra cancer og cancerpatienter. Det handler om, at andre patientgrupper skal have lige så mere.

Interaktivt element

Fakta om lungesygdomme:

Det anslås, at ca. 600.000 danskere har en kronisk lungesygdom. Mange ved det ikke selv, fordi symptomerne desværre alt for ofte ignoreres.

I en undersøgelse lavet af Userneeds for Sundhedsstyrelsen svarer fire ud af ti danskere, at de på et tidspunkt har haft vedvarende lungesygtomer som hoste, slim i luftvejene eller åndenød. Men kun cirka halvdelen valgte at søge læge.

Kilde: Lungeforeningen, www.lunge.dk

Astma

- Hvert 5. førskolebarn og hvert 10. skolebarn har astma. Danmark har den højeste hyppighed af hospitalsindlæggelser for børneastma i Norden.

- Ca. 325.000 voksne danskere lider af astma og knap 200.000 af dem har også høfeber.

- Astma er tredoblet i de seneste 30 år.

KOL (kronisk obstruktiv lungesygdom)

- Ca. 320.000 danskere har KOL. Halvdelen, ca 160.000 ved ikke, at de har sygdommen, fordi de enten ikke får diagnosen eller diagnosticeres forkert.

- Kun 100.000 danskere er i medicinsk behandling for KOL. 50.000 danskere lider af svær eller meget svær KOL.

- Risikoen for at dø af KOL er 7 pct. under indlæggelse og 25 pct. i det efterfølgende år. Det er højere end dødeligheden efter både blodprop i hjertet og de fleste kræftsygdomme.

- Ca. 5.500 dør på grund af KOL hvert år, hvilket gør sygdommen til den tredjehyppigste dødsårsag i Danmark

- Danmark har den højeste dødelighed af KOL i EU.

Samfundsomkostninger

- Astma, allergi og KOL koster årligt det danske samfund ca. 20 mia. kr. Heraf går næsten 8 mia. kr. årligt til behandling af lungesygdomme.
- Vi bruger 4-5 mia. kr. på at kompensere lungepatienter for indkomstab grundet reduktion- og tab af arbejdsevne.
- En tidligt diagnosticeret og velbehandlet lunge- og allergipatient koster det halve i behandling - og har meget lavere arbejdstabsomkostninger - i forhold til en sent opdaget og utilstrækkeligt behandlet patient.

Lungetransplantationer

- Den første lungepatient blev transplanteret i 1992.

- I 2015 blev der foretaget 393 organtransplantationer - 35 af dem var lungetransplantationer

- Ved udgangen af 2015 stod i alt 409 på venteliste til et nyt organ, heraf ventede 22 på nye lunger.

- I 2015 døde 6 danskere, mens de stod på venteliste til nye lunger